
Coops remissvar på Europeiska kommissionens förslag till förordning om förbud mot produkter som producerats under tvångsarbete

Er referens: UD2022/14873

Coop är en av Sveriges största livsmedelskedjor med cirka 800 butiker som drivs 28 konsumentföreningar som utgör Kooperativa Förbundet med 3,7 miljoner medlemmar som ägare.

Coop Sverige AB tackar för möjligheten till att lämna synpunkter till Utrikesdepartementets (UD2022/14873) remiss på kommissionens förslag om en lagstiftning mot produkter som producerats under tvångsarbete.

Övergripande kommentar

Förslaget synes i stort innehålla ett avsevärt mått av skönsmässighet i bedömningarna som ska göras av både myndigheter och aktörer, varför det kan bli svårt för berörda aktörer (vilket verkar vara alla som tillhandahåller någon produkt i något led i en värdekedja) att veta vilka åtgärder som behöver vidtas för att iakttä tillbörlig aktsamhet. Därför menar Coop att följande måste beaktas:

I. Enhetlig struktur för bedömning, kontroll och uppföljning

Eftersom dagligvaruhandeln i Sverige, i grossistperspektiv, är en del av den europeiska marknaden är det av stor vikt att regleringen och efterlevnadskontrollen blir helt harmoniserad. Om harmoniseringen brister föreligger risk för att parallella operativa strukturer bildas utifrån differenser i normeringens faktiska utformning. En hög grad av samstämmighet i regleringen i respektive land är vidare viktig för att det ska vara möjligt att krav ställa gentemot tidigare handelsled.

II. Ansvaret måste placeras så nära de icke önskvärda förhållandena som möjligt

Regleringen bör utformas med stöd för att senare handelsled kan krav ställa gentemot tidigare handelsled. Genom att understödja tydliga kravställanden i avtal

mellan parterna i respektive handelsled placeras ansvarspunkten så nära de förhållanden som regleringen avser att påverka varmed utfallet bör effektiviseras. För att detta ska åstadkommas bör regleringen ge tydligt utrymme för att avtalsregleringar mellan handelsleden som i sin tur har direkt inverkan på efterlevnadskontrollen.

III. Skydd för indirekta sanktioner

Både punkt I och II ovan utgör nödvändiga delar för att skydda slutliga led i handelskedjan och därmed även konsumenten. Vid risk för att hela partier stoppas uppkommer en betydlig risk vilken om den inte kan hanteras måste täckas genom uttag från sista handelsledet – konsumenten. Genom att placera det primära ansvaret så nära den icke önskvärda företeelsen genom tydliga möjligheter till ansvarsfördelning mellan parterna samt en harmoniserad regeringsstruktur inom EU kan mitigera den aktuella risken. Annars föreligger behov av någon form av ersättning eller garanti som en part utan förskyllan kan förlita sig på.

Specifika kommentarer

- Titeln *EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om förbud mot produkter som tillverkats genom tvångsarbete på unionens marknad* uppfattas i dess svenska översättning som tvetydig och den bör förslagsvis ändras till "...förordning om förbud på unionens marknad mot produkter som tillverkats genom tvångsarbete".
- Utifrån definitionerna i punkterna **d)** och **e)** anser Coop att det kan behöva förtydligas var första tillhandahållandet sker, vilket bör vara på platsen för införsel till unionens marknad, dvs. den yttre gränsen mot tredje land.
- Coop anser att definitionen av tillbörlig aktsamhet i **artikel 2** bör ses över, då den i förslaget inte anger något om vilka ansträngningar som krävs, utan kan läsas som att den endast avser de ansträngningar som gjorts för att genomföra krav etc. Vilka ansträngningar som faktiskt har vidtagits saknar alltså relevans enligt ordalydelsen. Med hänvisning till **skäl 18** borde detta kunna förtydligas genom att i definitionen hänvisa till de riktlinjer som enligt **artikel 23** ska utfärdas av kommissionen. **Skäl 22** innehåller även den en lydelse om lämplig tillbörlig aktsamhet, som synes ange att sådan endast har vidtagits om tvångsarbetsproblem i värdekedjan har identifierats och åtgärdats, varför en motsatsvis tolkning leder till att en aktör inte kan ha iakttagit lämplig tillbörlig aktsamhet om det finns tvångsarbete någonstans i kedjan, trots att aktören vidtagit alla för denne tillgängliga åtgärder. Detta kan väl inte vara avsikten?

- Beträffande förbudet i **artikel 3** noteras att "utsläppande" enligt definitionen är en form av tillhandahållande och det är därför oklart varför "släppa ut" nämns separat. Vilken betydelseskillnad avses och kan detta förtydligas?
- **Kapitel II artikel 5 p 3** anger att myndigheterna så långt som möjligt ska prioritera de aktörer som ingår i de led som är så nära som möjligt där det finns risk för tvångsarbete och beakta aktörernas storlek och ekonomiska resurser. Att undersökningen ska vara inriktad på det led som är närmast framstår som lämpligt, men att detta luckras upp med "som möjligt" och att även ta hänsyn till aktörernas storlek kan medföra en risk för att myndigheterna av enkelhetsskäl inriktar sig på större aktörer som är närmre myndigheten själv, exempelvis om en produkt importeras från ett EU-land till ett annat av en i det senare landet stor aktör, trots att den förre aktören, dvs importören, är närmare riskledet i kedjan, skulle myndigheten kunna bedöma att den senare ska vara föremål för utredningen. Då utredningsåtgärderna för att ta fram "all information som är relevant och nödvändig" bedöms kunna vara kostsamma, ser vi att detta innebär en risk för att större aktörer som är längre bort i kedjan får bära stora kostnader för utredningar. Vidare synes mindre aktörer erhålla lätnader i utredningsskyldigheten, varför det framstår som att det finns en risk för att större aktörer längre bort kommer att behöva ådra sig kostnader för att utföra utredningsåtgärder som kompenserar för de små aktörernas lätnader i utredningsskyldigheten.
- För att få en effektiv myndighetsutövning, anser Coop att det vore lämpligt att "behörig myndighet" ska vara tullverket, som sannolikt kommer att vara närmast de aktörer som enligt ovan är närmast de led där tvångsarbete riskerar att förekomma.
- I **artikel 8** nämns "lättfördärliga varor" men det anges inte vad sådana avser och ett förtydligande vore önskvärt. I den tyska översättningen synes endast "fördärliga" användas, så den svenska versionen synes snävare. En enhetlig användning av begreppen mellan språken bör tillses. Vi antar att detta kommer att omfatta matvaror och noterar då att, även om fristerna är kortare, det finns en klar risk att exempelvis färsk frukt kan förstöras och bli till svinn även under sådan kortare tid. Om det visar sig att misstankar om tvångsarbete är felaktiga, kommer de ekonomiska aktörerna att kompenseras?
- I **artikel 12** anges att myndigheterna ska säkerställa ett effektivt och enhetligt genomförande av förordningen. Såsom vi förstår **artikel 30, 1 p**, ska myndigheterna i de olika staterna själva fastställa påföljder för bristande efterlevnad. Därigenom riskerar påföljderna för bristande efterlevnad av beslut enligt **artikel 6.4** att inte bli harmoniserade. Det vore då lämpligare

om även påföljder angavs i förordningen, varigenom enhetlighet skulle uppnås.

I övrigt hänvisar Coop till de remissvar som inkommit från Svensk Dagligvaruhandel och Svensk Handel.

Stockholm, december 2022



Jur. Dr. Anders Dahlquist-Sjöberg

Chefsjurist

Vice VD Kooperativa Förbundet

Verifikat

Transaktion 09222115557483255554

Dokument

COOP_remissvar_UD2022-14873

Huvuddokument

4 sidor

Startades 2022-12-12 16:08:57 CET (+0100) av Helena Dahlin (HD)

Färdigställt 2022-12-12 16:24:41 CET (+0100)

Initierare

Helena Dahlin (HD)

KF - Kooperativa Förbundet

helena.dahlin@kf.se

+46730394202

Signerande parter

Anders Dahlquist-Sjöberg (AD)

Personnummer 6503167873

Anders.Dahlquist-Sjoberg@kf.se



A blue ink handwritten signature, appearing to be 'A. Dahlquist-Sjöberg', written over a horizontal line.

Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"ANDERS DAHLQUIST-SJÖBERG"

Signerade 2022-12-12 16:24:41 CET (+0100)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

